Stroški

Italija

Ta stran vsebuje informacije o stroških sodnih postopkov v Italiji.

Regulativni okvir za odvetniške stroške

Odvetniki

V Italiji obstaja samo ena kategorija odvetnikov, ki lahko na podlagi vpisa v odvetniško zbornico sodelujejo v vseh vrstah postopkov in pred vsemi vrstami sodišč, razen pred višjimi sodišči (kasacijskim sodiščem in državnim svetom), za katera se zahtevajo dodatne posebne kvalifikacije.

Stroške postopkov urejata prečiščeno besedilo zakonov in drugih predpisov o sodnih stroških iz Uredbe št. 115 predsednika republike z dne 30. maja 2002, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo z zakonsko močjo št. 83 z dne 27. junija 2015, potrjeno in spremenjeno z Zakonom o potrditvi uredbe št. 132 z dne 6. avgusta 2015, Zakonsko uredbo št. 156 z dne 24. septembra 2015 in Zakonom št. 208 z dne 28. decembra 2015, ter novi zakon o odvetniškem poklicu (Zakon št. 247/2012 ali L.P.F.), kakor je bil spremenjen z Ministrsko uredbo 55/2014 **(ki je nadomestila Ministrsko uredbo 140/2012) o parametrih za določitev odvetniških stroškov v smislu člena 13(6) Zakona št. 247 z dne 31. decembra 2012, ki je začela veljati 3. aprila 2014.**

Zakon o odvetniškem poklicu št. 147/12 v skladu s prejšnjim osnovnim standardom (členom 9 Uredbe z zakonsko močjo št. 1 z dne 24. januarja 2012, potrjene in spremenjene z Zakonom o potrditvi uredbe št. 27 z dne 24. marca 2012), ki je določal preklic tarif reguliranih poklicev in sklic na parametre, določene v uredbi pristojnega ministrstva, za določitev honorarja, ki ga sodišče izplača strokovnjakom, potrjuje **sklic na parametre, ki jih vsaki dve leti na podlagi priporočila nacionalnega odvetniškega sveta (*Consiglio Nazionale Forense* – CNF) določi ministrstvo za pravosodje**.

Natančneje, dodeljevanje nalog in honorar ureja člen 13 Zakona št. 247/2012:

odvetnik lahko strokovne naloge opravlja tudi v svojo korist.

Naloga se lahko opravi brezplačno.

Honorar, ki pripada strokovnjaku, se običajno določi v pisni obliki ob dodelitvi strokovne naloge. Honorarji se dogovorijo prosto: lahko gre za sporazum o pavšalnem znesku ali znesku na podlagi časa, ki se običajno določi v zvezi z eno ali več zadevami, na podlagi uspešnosti in časa opravljanja storitev, za posamezne faze ali storitve ali za celotno obdobje opravljanja dejavnosti, kot odstotek vrednosti zadeve ali zneska, do katerega je upravičen prejemnik storitve, pri čemer se ne upošteva zgolj premoženjski vidik kot tak.

Sporazumi, na podlagi katerih odvetnik kot plačilo ali del plačila prejme delež premoženja, na katerega se nanaša zadevna storitev ali spor, so prepovedani.

Strokovnjaki morajo v skladu z načelom preglednosti stranko obvestiti o ravni zahtevnosti naloge in ji zagotoviti vse koristne informacije o vseh možnih stroških od trenutka dodelitve naloge do njenega zaključka; na zahtevo morajo strokovnjaki osebo, ki je dodelila nalogo, tudi pisno obvestiti o predvideni višini stroškov za izvedbo storitve, pri čemer je treba razlikovati med pristojbinami, stroški, vključno s pavšalnimi zneski, in honorarji za strokovne storitve.

Parametri, določeni v uredbi, ki jo ministrstvo za pravosodje na zahtevo nacionalnega odvetniškega sveta (CNF) izda vsaki dve leti, se uporabljajo v primeru, da se ob dodelitvi naloge ali pozneje plačilo ne določi v pisni obliki, v vseh primerih, v katerih se stranki o plačilu nista dogovorili, v primeru postopkov sodne likvidacije in v primeru, da se strokovna storitev opravlja v interesu tretjih oseb ali za uradne službe, določene z zakonom.

V primeru, da je spor, ki je predmet sodnega ali arbitražnega postopka, opredeljen v sporazumih, sklenjenih v kakršni koli obliki, so stranke solidarno odgovorne za plačilo honorarjev in povračilo stroškov vsem odvetnikom, ki so jim svoje strokovne storitve zagotovili v zadnjih treh letih in so še vedno upniki, razen če se solidarni odgovornosti izrecno odpovedo.

Če odvetnik in stranka ne dosežeta dogovora, se lahko vsak od njiju obrne na lokalno odvetniško zbornico in poskuša doseči rešitev.

Če dogovora ni mogoče doseči, lahko zbornica na zahtevo člana izda mnenje o utemeljenosti odvetnikovega zahtevka v zvezi z opravljenim delom.

Odvetniki poleg honorarja za svojo strokovno storitev od stranke, če je tako določeno v pogodbi, ali v primeru postopka sodne likvidacije prejmejo tudi znesek za povračilo pavšalnih stroškov, ki se prišteje nadomestilu za dejansko nastale stroške ter vse stroške in pristojbine, ki so bili morda plačani vnaprej v interesu stranke.

Od 3. aprila 2014 se torej vsa plačila izvajajo v skladu z določbami zgoraj navedene ministrske uredbe 55/2014. V okviru novih parametrov, določenih v tem dokumentu, se ne upoštevajo posamezne dejavnosti, ki jih opravi odvetnik (telefonski klici, pregled dokumentov, zaslišanja, razgovori itd.), temveč faze (civilnega ali kazenskega) postopka. Za vsako fazo je vnaprej določen povprečen znesek, ki ga lahko sodnik na podlagi posebnih okoliščin (narave, zapletenosti in resnosti zadeve, vrednosti dela, nujnosti storitve, uporabe predhodnih odredb itd.) zviša ali zniža za določen odstotek.

V spodnjih preglednicah so prikazani primeri taks za postopke pred mirovnim sodnikom in splošnim sodiščem PDF (127 Kb) sl.

„Dodatni stroški“ se prištejejo dogovorjenim ali izračunanim stroškom.

Dodatni stroški pomenijo:

izplačila (tj. preverjene samoplačniške izdatke),

znesek za plačilo splošnih stroškov (15 % v skladu s členom 2 Ministrske uredbe 55/2014),

potne stroške (člen 27 Ministrske uredbe 55/2014: stroški nastanitve + 10 % in potni stroški v višini petine stroškov goriva za vsak prevožen kilometer),

prispevek za socialno varnost v višini 4 % (*cassa nazionale di previdenza e assistenza* (CNPA) – pokojninski prispevki za odvetnike) in

22-odstotni DDV (ki se je 1. oktobra 2013 zvišal v skladu z Zakonom 98/2011).

Postranski stroški v višini 10 % stroškov nastanitve, ki jo je strokovnjak potreboval zaradi potovanja, ali stroškov prevoza na delo in z dela, če je uporabil lasten avtomobil.

Fiksni stroški

Fiksni stroški v civilnih postopkih

Fiksni stroški strank v civilnih postopkih

Vsaka stranka v civilnih postopkih ima poleg stroškov svojega odvetnika tudi stroške za dejanja, ki jih opravi, prav tako krije stroške za potrebne postopkovne ukrepe, če jih mora plačati v skladu z zakonom ali presojo sodnika (člen 8 prečiščenega besedila zakona o sodnih stroških).

Kaj so sodni stroški?

Stroški v civilnih postopkih so navedeni v nadaljevanju.
Standardna taksa za vložitev tožbe: člen 9 in naslednji Predsedniške uredbe 115/2002: na kratko, višina takse razlikuje glede na vrednost zahtevka (43 EUR v primeru postopkov z vrednostjo do 1 100 EUR in postopkov v zvezi s spori glede obveznega socialnega zavarovanja ter drugih posebnih postopkov; 98 EUR v primeru postopkov z vrednostjo, ki je višja od 1 100 EUR in ne presega 5 200 EUR, ter nepravdnih sodnih postopkov in drugih posebnih postopkov; 237 EUR v primeru sodnih postopkov z vrednostjo, ki je višja od 5 200 EUR in ne presega 26 000 EUR, in pravdnih postopkov z nedoločljivo vrednostjo v izključni pristojnosti mirovnega sodišča; 518 EUR v primeru postopkov z vrednostjo, ki je višja od 26 000 EUR in ne presega 52 000 EUR, ter civilnih postopkov z nedoločljivo vrednostjo; 759 EUR v primeru postopkov z vrednostjo, ki je višja od 52 000 EUR in ne presega 260 000 EUR; 1 214 EUR v primeru postopkov z vrednostjo, ki je višja od 260 000 EUR in ne presega 520 000 EUR; 1 686 EUR v primeru postopkov z vrednostjo nad 520 000 EUR). Standardna taksa za vložitev tožbe je v primeru pritožbenih postopkov višja za polovico, v primeru postopkov pred kasacijskim sodiščem pa se podvoji.
Če je pritožba, vključno z nasprotno pritožbo, v celoti zavrnjena, razglašena za nedopustno ali če je ni mogoče upoštevati, mora pritožnik na podlagi sklepa sodnika poleg standardne takse plačati še dodaten znesek, enak znesku, ki ga je treba plačati za zadevno pritožbo, ne glede na to, ali gre za glavno ali nasprotno pritožbo.
V primeru izvršilnih postopkov v zvezi z nepremičninami znaša taksa 278 EUR. V primeru drugih izvršilnih postopkov je ta znesek nižji za polovico. Taksa v primeru izvršilnih postopkov v zvezi z nepremičninami, katerih vrednost je nižja od 2 500 EUR, znaša 43 EUR. V primeru postopkov ugovora zoper izvedbene akte znaša taksa 168 EUR.
V primeru postopkov pred kasacijskim sodiščem je treba poleg standardne takse plačati znesek, ki je enak fiksni taksi za evidentiranje sodnih odločb.
V primeru posebnih postopkov so predvideni drugi zneski.
Vročitev pisanj na zahtevo urada: člen 30 predsedniške uredbe št. 115 iz leta 2002:
ČLEN 30 (pavšalna predplačila zasebnih strank davčnim organom v civilnih postopkih) 1. Stranka, ki prva nastopi pred sodiščem, vloži zahtevek za začetek postopka ali v izvršilnem postopku za zaseg premoženja vloži predlog za dodelitev ali prodajo zaseženega premoženja, plača pristojbine ter potne in poštne stroške za vročitev pisanj na zahtevo predstavnika urada, in sicer pavšalni znesek v višini 27 EUR, razen v primeru postopkov iz edinega člena Zakona št. 319 z dne 2. aprila 1958, kakor je bil spremenjen, in postopkov, za katere se uporablja navedeni člen.
Takse za vročitev pisanj: člen 32 in naslednji Predsedniške uredbe št. 115/2002
ČLEN 32 (Vročitev pisanj na zahtevo strank) 1. Stranke morajo sodnim uradnikom plačati pristojbine in potne stroške ali stroške pošiljanja zahtevanih dokumentov; v postopkih v zvezi z obveznimi spori glede zaposlitve ter socialne varnosti in pomoči morajo te stroške poravnati davčni organi.
ČLEN 33 (Potovanja za vročitev pisanj in izvedbo dejanj na zahtevo stranke, ki ji je država dodelila brezplačno pravno pomoč)
1. Če se vročitev pisanj in izvedbena dejanja na zahtevo stranke, ki ji je država dodelila brezplačno pravno pomoč, opravijo hkrati z drugimi plačljivimi dejanji, se pristojbine in potni ali poštni stroški sodnih uradnikov ne plačajo posebej.
2. V primeru, da so naslovi v različnih občinah ali so med seboj oddaljeni več kot 500 metrov, se pristojbine in potni ali poštni stroški knjižijo v breme.
3. Če sodni uradniki dejanj ne opravijo hkrati s plačljivimi dejanji, potne ali poštne stroške plačajo davčni organi, pristojbine pa se knjižijo v breme.
4. V primeru, da imajo sodni uradniki več potnih stroškov za dejanja v različnih občinah ali na razdalji več kot 500 metrov, davčni organi plačajo samo najvišje stroške, drugi pa se knjižijo v breme skupaj s pristojbinami.
ČLEN 34 (Višina pristojbin) 1. Višina enkratne pristojbine znaša:
v primeru dokumentov z največ dvema naslovnikoma: 2,58 EUR;
v primeru dokumentov s tremi do šestimi naslovniki: 7,75 EUR;
v primeru dokumentov z več kot šestimi naslovniki: 12,39 EUR.
ČLEN 35 (Višina potnih stroškov)
Potni stroški znašajo: a) do šest kilometrov: 1,65 EUR; b) do 12 kilometrov: 3,00 EUR; c) do 18 kilometrov: 4,14 EUR; d) v primeru razdalj, ki presegajo 18 kilometrov, se za vsako nadaljnjo razdaljo šestih kilometrov ali odsek naslednje poti, daljši od treh kilometrov, znesek iz točke (c) poveča za 0,88 EUR.
ČLEN 36 (Doplačila za nujnost)
Pristojbine in potni stroški se v primeru nujnih dejanj, razen v primeru vložitve poročil o zasegu pri uradu izvršilnega sodišča, povečajo za polovico. V primeru hkratnega potovanja se dogovorjeni znesek doplačila za nujnost plača samo enkrat za dejanje, za katero je predvidena najvišja pristojbina ali najvišje nadomestilo. Nujna dejanja so dejanja, ki jih je treba opraviti isti ali naslednji dan. Zahtevek z navedbo datuma se lahko vloži le za dokumente z rokom istega dne, kot je izrecno določeno z zakonom ali na željo strank.
Pristojbine za fotokopiranje in overovitev: do sprejetja uredbe iz člena 40(1) Predsedniške uredbe št. 115 iz leta 2002 se uporabljajo pristojbine za fotokopiranje, določene v členu 266 in naslednjih navedenega prečiščenega besedila zakona o sodnih stroških ter v preglednicah, na katere se navedeni členi sklicujejo.
Upoštevati je treba, da je v členu 4(5) Uredbe z zakonsko močjo št. 193 z dne 29. decembra 2009, potrjene in spremenjene z Zakonom o potrditvi uredbe št. 24 z dne 22. februarja 2010, določeno, da se v primeru izdaje tiskane kopije, vključno z izdajo verodostojnih kopij, zneski iz preglednic 6 in 7, ki sta priloženi Predsedniški uredbi št. 115 iz leta 2002 in navedeni v členu 267 oziroma 268 omenjenega prečiščenega besedila zakona, zvišajo za 50 %.
Višina pristojbine za fotokopiranje se vsake tri leta prilagodi v skladu s spremembo indeksa cen življenjskih potrebščin, ki jo določi italijanski nacionalni statistični inštitut (ISTAT), kot je določeno v členu 274 Predsedniške uredbe št. 115 iz leta 2002.
Pristojbine za fotokopiranje in overitev trenutno ureja uredba ministrstva za pravosodje (ki je začela veljati 30. junija 2015).
Fiksni stroški v kazenskih postopkih
Fiksni stroški strank v kazenskih postopkih
Stroške postopkov urejata prečiščeno besedilo zakonov in drugih predpisov o sodnih stroških iz Predsedniške uredbe št. 115 z dne 30. maja 2002, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo z zakonsko močjo št. 83 z dne 27. junija 2015, potrjeno in spremenjeno z Zakonom o potrditvi uredbe št. 132 z dne 6. avgusta 2015, Zakonsko uredbo št. 156 z dne 24. septembra 2015 in Zakonom št. 208 z dne 28. decembra 2015, ter novi zakon o odvetništvu (Zakon št. 247/2012 ali L.P.F.), kakor je bil spremenjen z Ministrsko uredbo 55/2014 **(ki je nadomestila Ministrsko uredbo 140/2012) o parametrih za določitev odvetniških stroškov v smislu člena 13(6) Zakona št. 247 z dne 31. decembra 2012, ki je začela veljati 3. aprila 2014.**
V členu 12 navedene ministrske uredbe je določeno, da je višina stroškov odvisna od značilnosti, nujnosti in vrednosti opravljene dejavnosti, pomembnosti, narave in zapletenosti postopka, resnosti in števila obtožb, števila in zapletenosti obravnavanih pravnih in dejanskih vprašanj, razhajanj v sodni praksi, pravosodnega organa, pred katerim postopek poteka, premoženjske vrednosti, števila dokumentov, ki jih je treba preučiti, stalnosti obveznosti, tudi v zvezi s pogostostjo potovanj iz glavnega kraja opravljanja dejavnosti odvetnika, ter doseženega izida, tudi ob upoštevanju civilnopravnih posledic in finančnega položaja stranke. Upoštevati je treba tudi število obravnav in čas, potreben za izvedbo povezanih dejavnosti. Sodišče upošteva povprečne vrednosti, navedene v pripravljenih preglednicah, pri čemer jih je mogoče z uporabo splošnih parametrov običajno zvišati za največ 80 % oziroma znižati za 50 %. V primeru, da odvetnik pomaga več strankam, ki so v postopku v enakem položaju, se lahko njegov enoten honorar praviloma zviša za 20 % za vsako stranko poleg prve, pri čemer je število strank omejeno na deset, in za 5 % za vsako stranko poleg prvih desetih, pri čemer je njihovo število omejeno na 20. Če

strokovna storitev ne vključuje sprememb pravnega položaja ter preučevanja posebnih in različnih dejanskih ali pravnih situacij v zvezi z različnimi toženimi strankami in v zvezi s spori, se znesek, ki bi se sicer plačal za pomoč posamezniku, običajno zniža za 30 %.
Stroški se plačajo v več fazah.
Primeri dejavnosti v različnih fazah sodnega postopka:
a) faza preučevanja, ki vključuje preiskovalno dejavnost: pregled in preučitev dokumentov, ogledi lokacij, začetno iskanje dokumentov, posvetovanje s stranko, sodelavci ali svetovalci, pisna ali ustna poročila ali mnenja, ki vključujejo dejavnosti in se izvajajo pred uvodno fazo;
b) uvodna faza sodnega postopka: uvodna dejanja, kot so predložitev dokazov, pravnih pridržkov, prošenj, vlog, izjav, ugovorov, zahtevkov, pritožb in pisnih vlog, vključitev odgovorne stranke in poziv odgovorni stranki;
c) predhodna faza ali faza sojenja: zahteve, sporočila, udeležba ali storitve v zvezi z dejanji in postopkovnimi ali pravnimi preiskovalnimi dejavnostmi, vključno s predhodnimi dejavnostmi, ki med drugim potekajo na javnih obravnavah ali nejavnih sejah in so pomembne za pridobivanje dokazov, zbiranje dokazov, vključno s seznami, navedbami in povezanimi storitvami, zaslševanjem svetovalcev, prič, osumljencev ali obdolžencev v zvezi s povezanim ali sorodnim kaznivim dejanjem;
d) faza odločanja: ustni ali pisni odgovori na tožbo, replike, udeležba na predstavitvi zaključnih argumentov drugih strank v postopku na nejavnih sejah ali javnih obravnavah.

Fiksni stroški strank v kazenskih postopkih PDF (132 Kb) sl

Predhodna faza postopka, v kateri neizogibno nastanejo fiksni stroški

Stroške kazenskega postopka plača država, pri čemer so izjema stroški dejanj, ki jih zahtevajo zasebne stranke, in stroški, povezani z objavo sodbe.
Ne glede na to, ali je bila zainteresirana stran pridržana ali prijeta oziroma ali njena osebna svoboda ni bila omejena, se v primeru stranke, ki je v finančni stiski in se je v instituciji obnašala zgledno, plačajo stroški postopka in stroški vzdrževanja, če je bil v zvezi s tem vložen zahtevek.
V primeru, da se civilna tožba vloži v kazenskem postopku, se uporablja člen 12 Predsedniške uredbe št. 115 iz leta 2002, v skladu s katerim se standardna pristojbina za vložitev tožbe ne plača, če se zahteva le splošna obsodba odgovorne stranke. Če pa se zahtevek, vključno z začasnim zahtevkom, nanaša na plačilo odškodninskega zneska, je treba pristojbino v primeru, da se zahtevku ugodi, plačati v skladu z višino plačanega zneska in vrednostno lestvico iz člena 13.
Za vročitev dokumentov se plača enkratna pristojbina. Višina enkratne pristojbine znaša:
v primeru dokumentov z največ dvema naslovnikoma: 2,58 EUR;
v primeru dokumentov s tremi do šestimi naslovniki: 7,75 EUR;
v primeru dokumentov z več kot šestimi naslovniki: 12,39 EUR.
Priče, ki nimajo stalnega prebivališča, so upravičene do povračila potnih stroškov v obe smeri v znesku, ki ustreza ceni železniške vozovnice za potovanje v drugem razredu ali letalske vozovnice za potovanje v ekonomskem razredu, če to odobrijo pravosodni organi.
V nasprotju z lastnikom ali imetnikom pravic mora skrbnik premoženja, ki je predmet kazenskega zasega iz previdnostnih razlogov, plačati pristojbino za hrambo in zadržanje.
Nadomestila in potni stroški, ki se izplačajo pričam in spremljevalcem, nadomestila in potni stroški potovanj za izvedbo dejanj zunaj kraja, v katerem poteka postopek; zneski, ki pripadajo sodniškemu osebju, se izplačajo na podlagi zahtevka zadevnih oseb, ki se predloži pristojnemu organu.
Sodni stroški ne vključujejo stroškov:
a) pokopa pridržanih oseb;
b) premestitve pridržanih oseb;
c) prevoza, pridržanja in pokopa oseb, ki so umrle na javnih cestah ali na javnem mestu;
d) prevoza procesnih dokumentov in predmetov, ki so potrebni v postopku.

Informacije, ki jih morajo zagotoviti pravni zastopniki

Pravice in obveznosti strank

Obveznost strokovnjaka, da svoji stranki zagotavlja informacije o poteku obrambe, je splošna obveznost skrbnosti iz člena 1218 italijanskega civilnega zakonika.
Zakon o odvetniškem poklicu št. 147/12 določa dolžnosti ter ureja poklicno ravnanje (člen 3), obveznost varovanja poklicne skrivnosti (člen 4), stroške zavarovanja (člen 12), načine dodeljevanja naloge (člen 13) in načine izvajanja naloge (člen 14), razloge za nezdružljivost (člen 18) in s tem povezane izjeme (člen 19).

Stroški

Kje najti informacije o stroških v Italiji?

Konkretne informacije so na voljo v zakonodajnih besedilih, ki so objavljena na spletišču Uradnega lista Italijanske republike, pa tudi na spletiščih sodnih uradov ali sodnih svetov.

V katerem jeziku so na voljo informacije o stroških v Italiji?

Informacije so običajno zagotovljene v italijanščini. Na nekaterih spletiščih so informacije na voljo tudi v angleščini.

Kje so na voljo informacije o mediaciji?

V Italiji mediacijo ureja Zakonska uredba št. 28 z dne 4. marca 2010, posodobljena z Uredbo z zakonsko močjo št. 138 z dne 13. avgusta 2011 in Uredbo z zakonsko močjo št. 69 z dne 21. junija 2013 (Zakon o potrditvi uredbe št. 98 z dne 9. avgusta 2013). Poleg spletišča italijanskega ministrstva za pravosodje (http://www.giustizia.it/, Home (domača stran) » Itinerari a tema (tematski informativni razdelki) » Riforma della giustizia (reforma sodstva)) informacije o zadevnih temah vsebujejo tudi spletišča sodnih uradov, ki so dostopna brezplačno. Obstajajo tudi druga specializirana spletišča, vendar je dostop do njih plačljiv.

Davek na dodano vrednost

Za sodna pisanja v civilnih zadevah, ki vsaj delno določajo sodbo, predhodno izvršljive sodne odredbe, odredbe o izvršljivosti arbitražnih določb in sodbe o razglasitvi tujih sodb za veljavne v državi je treba plačati pristojbine za registracijo (člen 37 Predsedniške uredbe št. 131 z dne 26. aprila 1986).

Brezplačna pravna pomoč

Kaj je brezplačna pravna pomoč?

Brezplačna pravna pomoč se v kazenskem postopku dodeli z namenom obrambe državljana z nizkimi dohodki, osumljenca, obtoženca, obsojenca, žrtve kaznivega dejanja, oškodovanca, ki se namerava pridružiti civilni tožbi, tožene stranke v civilni tožbi ali stranke, ki je civilno odgovorna za plačilo denarne kazni.
Brezplačna pravna pomoč je zagotovljena tudi v civilnih, upravnih, računovodskih in davčnih postopkih ter nepravdnih zadevah za obrambo državljanov z nizkimi dohodki, kadar njihovi razlogi niso očitno neutemeljeni.

Dodelitev brezplačne pravne pomoči velja na vseh ravneh in v vseh fazah postopka ter za vse izpeljane ali stranske postopke, ne glede na to, kako so ti povezani.

Kdo lahko zaprosi za brezplačno pravno pomoč?

Brezplačna pravna pomoč se lahko dodeli osebam, katerih obdavčljivi dohodek za namene odmere dohodnine, ki izhaja iz zadnje napovedi, ne presega zneska, ki trenutno znaša 11 528,41 EUR (znesek, določen z ministrsko uredbo z dne 7. maja 2015, ki je bila objavljena v Uradnem listu št. 186 z dne 12. avgusta 2015 in se posodobi vsaki dve leti v smislu člena 77 Predsedniške uredbe št. 115/2002); če zainteresirana stran živi s partnerjem ali drugimi družinskimi člani, je dohodek vsota dohodkov, ki jih je v istem obdobju dosegel vsak posamezen član družine, vključno s prosilcem.

Za določitev dohodkovnih pragov se upoštevajo tudi dohodki, za katere se po zakonu ne plača dohodnina (*imposta sul reddito delle persone fisiche – IRPEF*) ali od katerih se davek odtegne pri viru ali za katere se plača nadomestni davek.

Osebni dohodek se upošteva v postopkih v zvezi z osebnostnimi pravicami ali postopkih, v katerih so interesi prosilca v nasprotju z interesi drugih članov jedrne družine, ki z njim živijo.

V primeru posameznikov, ki so bili že pravnomočno obsojeni zaradi hudih kaznivih dejanj, določenih z zakonom, se šteje, da dohodek presega predpisane pragove. Z odstopanjem od splošnih dohodkovnih pragov se lahko brezplačna pravna pomoč dodeli tudi osebam, obtoženim spolnega nasilja, tudi v primeru, da so žrtve teh kaznivih dejanj mladoletne osebe.

Dodatne informacije

Zahteve za vložitev prošnje za dodelitev brezplačne državne pravne pomoči

Zainteresirana stran lahko zaprosi za dodelitev brezplačne pravne pomoči v kateri koli fazi ali na kateri koli stopnji postopka. Prošnja se sestavi na navadnem listu papirja in mora za to, da bi bila dopustna, vsebovati:

prošnjo za dodelitev brezplačne pravne pomoči z navedbo postopka, na katerega se to nanaša, če postopek že poteka;

splošne informacije o zainteresirani strani in članih njenega družinskega gospodinjstva ter njihove davčne številke;

izjavo zainteresirane strani, enakovredno potrdilu, ki potrjuje, da zainteresirana stran izpolnjuje dohodkovne pogoje za dodelitev brezplačne pomoči, s konkretnim izračunom skupnega dohodka, ki se lahko oceni za te namene;

zavezo zainteresirane strani, da bo do zaključka postopka sporočila bistvene spremembe v zvezi z dohodkovnimi pragovi, do katerih je prišlo v preteklem letu, in sicer v 30 dneh po izteku enega leta od datuma vložitve prošnje ali morebitnega predhodnega obvestila o spremembi.

V zvezi z dohodki, zasluženimi v tujini, morajo državljani držav, ki niso članice EU, prošnji priložiti potrdilo pristojnih konzularnih organov, ki potrjuje resničnost informacij, navedenih v prošnji.

Če tako zahteva sodišče, ki odloča o zadevi, ali svet odvetniške zbornice, pristojen za vnaprejšnje odločanje, morajo zainteresirane strani predložiti potrebno dokumentacijo, ki potrjuje resničnost informacij, navedenih v prošnji, sicer se prošnja zavrne.

Oseba, ki se ji dodeli brezplačna pravna pomoč, si lahko odvetnika izbere s seznama odvetnikov, ki nudijo brezplačno pravno pomoč in so vpisani pri odvetniški zbornici v okrožju pritožbenega sodišča, v katerem se nahaja sodnik, pristojen za odločanje o glavni stvari, ali sodnik, pred katerim poteka postopek.

Honorar in stroške odvetnika na podlagi plačilnega naloga plača pravosodni organ v skladu s poklicno tarifo, ki v nobenem primeru ne presega zakonsko določenih povprečnih vrednosti honorarjev, ob upoštevanju narave strokovne naloge glede na učinek sprejetih ukrepov v primerjavi s procesnim položajem tožene stranke.

Plačilo ob koncu vsake faze ali stopnje postopka in torej ob zaključku naloge izvede pravosodni organ, ki je vodil postopek; v primeru kasacijskega sodišča plačilo izvede predložitveno sodišče ali sodišče, ki je izreklo pravnomočno sodbo. V vsakem primeru lahko pristojno sodišče uredi tudi plačilo stroškov, ki jih je treba plačati za prejšnje faze ali stopnje postopka, če je bila odločitev o dodelitvi brezplačne pravne pomoči sprejeta po njihovem začetku.

Sodišče plačilni nalog izda ob izreku sodbe, s katero se konča faza, navedena v zadevni prošnji.

Odvetnik, svetovalec sodišča in sodni izvedenec od svoje stranke ne smejo zahtevati in prejemati honorarjev ali povračil za namen, ki ni določen v zadevnem delu prečiščenega besedila. Vsak drugačen sporazum je neveljaven.

Vsaka kršitev te prepovedi pomeni hudo poklicno disciplinsko kršitev.

Poudariti je treba, da brezplačno pravno pomoč v kazenskih postopkih urejajo člen 90 in naslednji Predsedniške uredbe št. 115 iz leta 2002, brezplačno pravno pomoč v civilnih, upravnih, računovodskih in davčnih postopkih pa člen 119 in naslednji navedenega prečiščenega besedila.

Kdaj mora neuspela stranka plačati stroške postopka?

Stroške postopka v civilnih zadevah urejajo členi 91 do 98 Zakonika o civilnem postopku.

Sodišče s sodbo, s katero se postopek, ki je potekal pred njim, zaključi, neuspeli stranki naloži, da drugi stranki povrne stroške in znesek plača skupaj s stroški obrambe.

Če sodišče ugodi prošnji v obsegu, ki ne presega zneska iz predloga poravnave, ki ga je sodišče podalo med postopkom, se stranki, ki je predlog brez utemeljenega razloga zavrnila, naloži plačilo stroškov, nastalih v postopku po podanem predlogu, razen če so izpolnjeni razlogi za poravnavo (obe stranki sta bili neuspešni, popolna novost obravnavane zadeve ali sprememba sodne prakse v zvezi z bistvenimi vprašanji).

Ob izreku sodbe iz prejšnjega člena lahko sodišče zavrne povračilo stroškov stranke, ki je uspela, če se ti štejejo za pretirane ali nepotrebne, in lahko ne glede na to, ali je stranka uspela ali ne, stranki naloži povračilo stroškov, vključno z enkratnimi stroški, ki jih je povzročila drugi stranki zaradi kršitve dolžnosti lojalnosti in poštenosti.

Če sta obe stranki neuspeli, lahko sodišče v primeru, da se zadevno vprašanje obravnava prvič, ali v primeru spremembe sodne prakse v zvezi z bistvenimi vprašanji delno ali v celoti poravna stroške, ki so nastali med strankama.

Če sta stranki sklenili poravnavo, se šteje, da so bili stroški izravnani, razen če sta se stranki v zapisniku o poravnavi dogovorili drugače.

Če se izkaže, da je neuspela stranka v sodnem postopku ravnala ali ugovarjala v slabi veri ali s hudo malomarnostjo, sodišče na zahtevo druge stranke neuspeli stranki poleg stroškov naloži plačilo odškodnine, ki jo izračuna v sodbi, tudi po uradni dolžnosti. Sodišče, ki ugotovi, da so bili uvedba ukrepa zavarovanja, pošiljanje dokumenta o začetku postopka, vpis sodne hipoteke oziroma začetek ali zaključek izvršilnega postopka neutemeljeni, na predlog oškodovanca tožniku ali upniku, ki je ravnal brez potrebne skrbnosti, naloži povrnitev škode.

V vsakem primeru lahko sodišče pri odločanju o stroških neuspeli stranki tudi na lastno pobudo naloži, da nasprotni stranki plača znesek, ki se določi *ex aequo et bono*.

Stroški izvedencev, tolmačev in prevajalcev

Zaposleni na sodišču prejmejo honorar, nadomestilo za potne stroške in dnevnice, povračilo potnih stroškov in povračilo stroškov, ki nastanejo pri opravljanju njihovega dela. Honorarji so fiksni, variabilni in časovno pogojeni.

Višina fiksnih, variabilnih in časovno pogojenih honorarjev je določena v preglednicah, ki jih z uredbo odobri ministrstvo za pravosodje v soglasju z ministrstvom za gospodarske in finančne zadeve (ministrska uredba z dne 30. maja 2002).

Honorarji za storitve, ki v preglednicah niso navedene, so sorazmerni s porabljenim časom in se določijo na podlagi stroškov vpoklica. Čas strokovne prisotnosti je dve uri. Honorar za prvo obdobje strokovne prisotnosti znaša 14,68 EUR, za vsako naslednje obdobje pa 8,15 EUR.
Honorar za obdobje strokovne prisotnosti se lahko podvoji, če rok za dokončanje postopkov ne presega petih dni, in poveča za največ polovico v primeru roka, ki ne presega 15 dni.

Zadnja posodobitev: 01/02/2023

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.